Economisch sterk Twenterand met een sociaal kloppend hart

Algemene Beschouwingen KADERNOTA 2024

‘Inderdaad ’t Gouden randje van Twente’

gbt gemeente belangen twenterand

Beschouwingen Kadernota 2024

Geachte voorzitter, geacht college, leden van de raad,

De Kadernota 2024 vinden wij de saaiste van de afgelopen jaren. Tegen verreweg de meeste voorstellen valt weinig in te brengen, want logisch - gebaseerd op coalitieakkoord GBT/CU '*Twenterand economisch sterk met een sociaal kloppend hart*' - of kan niet anders of wij hebben als fractie zo geen andere oplossing voorradig. Natuurlijk hebben we bij enkele onderwerpen vraagtekens en die willen we dan ook opgehelderd hebben. Daarvoor is bijgevoegd de vragen bijlage.

Onze Algemene Beschouwing zal vanzelfsprekend korter zijn dan u van ons gewend bent. Ook omdat wij in deze beschouwing niet ingaan op de financiële situatie. Steeds weer blijkt dat de gepresenteerde meerjarenramingen al snel achterhaald zijn. Dat het college meldt dat de jaren 2026 en 2027 niet sluitend zijn nemen wij dan ook voor kennisgeving aan. We wachten de meicirculaire wel af. En gezien de actuele berichtgevingen zal de soep niet zo heet worden gegeten als opgediend. En dan laten we het resultaat van de jaarrekening 2022 nog buiten beschouwing. Daarom pakken wij het financiële deel op bij de Begroting 2024.

Algemeen

Het document ***'Twenterand Duurzaam Financieel Gezond'*** [TDFG] is voor ons geen issue meer en gaat het archief in. Het heeft voor ons louter geleid tot meer inzicht in geldstromen. Maar verder is gebleken dat te veel genoemde voorstellen naar aanleiding van onze technische vragen en voorstellen gebakken lucht bleken. Waarom voer je het dan op in dit document? We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat het document TDFG als doel had een kerntaken discussie op gang te brengen en daarvan weten we gezien het verleden de uitkomst al. Bovendien staan de kerntaken, wettelijk en deels wettelijk, gewoon per kleur in de Begrotingen. Hoe dan ook: zonde van de tijd, energie en geld dat er in het TDFG-document is gestoken.

We hebben het al eens eerder mondeling opgemerkt, maar nu zetten we het bij deze op papier: de Planning & Control cyclus. Hoe kan het zijn dat we per aanmeldformulier gemiddeld 5 raadsvoorstellen ontvangen en soms (vaak voor een vakantieperiode) - zoals nu het geval is - 16 raadsvoorstellen? En dan in dezelfde periode als de oplevering van de Kadernota 2024 en de jaarstukken 2022? Dit betekent onevenredig veel druk voor de raadsfracties. Met een goed gemonitorde cyclus zou dit niet gebeuren. We schrijven dit, omdat het ten koste gaat van de kwaliteit van de besluitvorming en dat mag nooit zo zijn.

Vierde boa

Deze extra boa is kort samengevat nodig om "on-balans weg te nemen" en uitvoerende taken te kunnen doen. Uit de raadsbrief van begin januari blijkt dat het oorspronkelijke doel bijna ondergesneeuwd is. Want was het niet zo dat de extra 2e en 3e boa in 2020 ook bedoeld was (eindelijk) de 3 grootste ergernissen aan te pakken, waarvan overlast door hondenpoep met stip op 1 staat? De 'hondenpeiling' bevestigde wat wij al wisten. Er is een heuse hotspot-kaart gemaakt waar de meeste overlast is, om de boa's te wat makkelijker te maken. Echter, de rapportages tot nu toe vinden wij teleurstellend. Ondanks dat een warmtecamera is ingezet. De uitgedeelde boetes zijn op de vingers van één hand te tellen. Van alleen maar aanspreken zijn betreffende hondenbezitters niet onder de indruk.

Onderhoud en exploiteren begraafplaatsen

Steeds meer mensen kiezen voor alternatieven in plaats van een traditionele begrafenis. Dit zal alleen maar toenemen de komende jaren. Betekent dat minder nabestaanden de lasten van onderhoud en exploitatie zullen dragen. Gevolg is dat begraven duurder wordt, terwijl dit nu ook al niet kostendekkend is. Wij willen weten wat daar de gevolgen van zijn voor onze inwoners.

Economische visie: noodzaak aantonen

Middels een uitvoerig en zorgvuldig traject is er in 2019 de economische visie BV Twenterand vastgesteld. In de Kadernota lezen wij dat er een fors bedrag is gereserveerd voor een nieuwe visie. Wat ons betreft is dat onnodig en kan de huidige visie volstaan met een update en zal daarbij gekeken moeten worden naar de regionale en provinciale ontwikkelingen c.q. opgaven.

Engbertsdijksvenen: promoten

Al jaren wordt er in onze gemeente gesproken over het promoten van het Engbertsdijksvenen en het goed bereikbaar maken van dit gebied voor de voetganger en/of fietser. Er liggen echt fantastische kansen voor onze gemeente in relatie tot dit mooie gebied waar wij trots op mogen en kunnen zijn.

Kijkend naar de huidige investering in dit gebied, zoals voorgesteld in de Kadernota, vinden wij dit echt aan de veel te lage kant. Er liggen kansen voor het oprapen en kunnen dit gebied wat ons betreft dan ook echt van Twenterand maken. Niet alleen qua gebiedsindeling, maar het ook een visitekaartje laten zijn van onze gemeente. Ondernemers kunnen veel meer profiteren van dit gebied als er meer toeristen op af zullen komen. Er ligt nog steeds een motie van de provincie op de plank om geld te investeren in dit gebied als het gaat om fietsveiligheid. Wij moeten proberen dit geld naar ons toe te trekken en zullen wij dus moeten investeren in dit gebied. Dit op het vlak van promotie, maar ook qua (fysieke) bereikbaarheid. Wij zullen hiertoe met een voorstel komen.

Centrummanager Den Ham

In vele beleidstukken is te lezen dat de kern Den Ham het toeristische centrum van de gemeente is. Het Brinkdorp Den Ham wordt steeds meer gevonden door de toerist en er komen steeds meer bezoekers vanuit Ommen naar Den Ham. Hier liggen kansen! Maar kansen moeten omgezet worden in daden…. Wat ons betreft zal er een centrummanager moeten worden aangesteld voor Den Ham die gaat kijken hoe kansen omgezet kunnen worden in daden, hoe het centrum toeristisch gezien nog aantrekkelijker en toekomstbestendiger kan worden en dat er bijvoorbeeld werk wordt gemaakt van het aantrekken van jonge ondernemers die zich willen vestigen in het centrum van Brinkdorp Den Ham. Een mooie verbinding kan hier liggen met die motie van het Middendorpshuis.

Ondersteuning aanvraag evenementen

We hebben het reeds aangekaart, maar het blijft een terugkerend probleem: vrijwilligers die namens een groepsinitiatief of vereniging een evenement aanvragen hebben door de bank genomen moeite met het aanvragen van een vergunning. Moeite in die zin dat niet alles duidelijk is en het onevenredig veel tijd kost. Met name het over en weer pingpongen tussen aanvragende vrijwilligers en de gemeente, die blij zou moeten zijn met dit soort initiatieven. De signalen die wij ontvangen betreffen ondersteuning bij het maken van een professionele plattegrond/situatietekening, aanvraag procedure en afvalverwerking. Het gaat hierbij doorgaans om de kleinere niet-commerciële evenementen.

Er zijn ook initiatieven die regionaal meer aandacht verdienen. Het belang van externe communicatie is groot. Hoe wij dit zien laten wij voor de behandeling van de Kadernota weten.

Sport

Wij onderschrijven de visie van het college om zoveel mogelijk inwoners van onze gemeente te stimuleren om te gaan sporten. De landelijke norm van 75% is daarbij een vooruitstrevende richting. Dit is beter te bereiken door goede voorwaarden te creëren en clubs te faciliteren. De investeringen (en deprivatisering) die het college doet en wil gaan inzake binnen- en buitenbaden, sport(kunstgras)velden en sporthallen kunnen op onze steun rekenen. Sporten, bewegen en het elkaar ontmoeten leveren een onbetaalbare bijdrage aan diverse belangrijke maatschappelijk effecten.

Het overkoepelende plan ‘Gezond Actief Leven’ kan een goede stimulans zijn voor sport aanbieders in de sectoren onderwijs, zorg en welzijn. De samenwerking tussen genoemde sectoren, huisartsen en sportaanbieders, sportscholen en fysiotherapeuten is van wezenlijk belang om verdere sportdeelname te bevorderen. Ook kan het bijdragen aan de invulling van sportaanbieders om zoveel mogelijk inwoners te verleiden om te gaan sporten. Wel zou het goed zijn om nieuwe doelgroepen te bewegen om te gaan sporten. De mogelijkheden voor subsidie voor sportaanbieders kan hierbij helpen. Hoe vitaler de inwoners van Twenterand zijn hoe groter de kans op deelname in maatschappij en hoe langer men eventueel zelfstandig kan blijven wonen.

Lokaal onafhankelijke journalistiek en groei naar volwaardige DMG

Wat een lokale omroep uniek maakt is dat zij berichten en nieuws uitzenden speciaal voor de gemeente waarvoor ze een uitzendvergunning heeft gekregen. Geen enkele andere omroep in de wereld dan de Delta Media Groep doet dit voor de gemeente Twenterand. Dit komt wel in gevaar als het aantal lokale omroepen vanaf 2026 van 240 terug gaat naar 80 streekomroepen. Mede daarom is het vervolg geven aan de uitvoering van de motie (‘Meer publiek/politiek debat mét inwoners en organisaties’, red.) uit november 2018 belangrijk, welke in de coronaperiode lastig uitgevoerd kon worden, echter deze periode ligt al enige tijd achter ons.

Elke streekomroep zal om en nabij de 100.000 inwoners moeten bereiken. Dit betekent dat de Delta Media Groep zal moeten samenwerken met meerdere aangrenzende omroepen. Het gekozen scenario door de omroep achten wij om meerdere redenen logisch. Dat het college voor een periode van drie jaren jaarlijks € 100.000 uittrekt als een soort van pilot, maar ook als richting om andere gemeenten er ook toe te bewegen vinden wij een goede zaak. In het huidige scenario is daarmee de kans op extra overheidsgeld voor verdere professionalisering en lokale onafhankelijke journalistiek te borgen groot. Waar we ons zorgen over maken is de korte tijd die hiervoor beschikbaar is, ook in relatie tot waartoe andere gemeenten bereid zijn.

Twenterands woonfonds om betaalbare woning te kunnen aanbieden voor onze jongeren

De woningmarkt begint, ondanks alle voortang die er in onze gemeente is geboekt, op te drogen. Projectontwikkelaars trekken zich terug en woningen/kavels worden moeilijker verkocht. Het nieuw kunnen bouwen van een woning is haast onmogelijk geworden. Als Twenterand zouden wij ook lef kunnen gaan tonen door onze kavels stukken goedkoper aan te kunnen bieden. Dit betekent wel dat er geen of minder winst gemaakt zal gaan worden op de kavels, maar wij willen ook graag dat onze jongeren kunnen gaan bouwen in Twenterand en dat wij ze dus in onze mooie gemeente behouden. Het zou zelfs zo kunnen zijn dat wij meer jongeren of jonge gezinnen aan kunnen trekken, waardoor onze gemeente gaat groeien en bloeien. Een soort van woonfonds, een grote pot met geld om de onrendabele top te dekken, is misschien wel het idee om kavels veel goedkoper aan te gaan bieden. Kanttekening hierbij is wel dat wij met elkaar gaan zoeken naar mogelijkheden om het geld ook te laten landen bij onze jongeren en/of jonge gezinnen en niet bij opkopers of andere partijen die uit zijn op snel geld verdienen!

Fractie GemeenteBelangen Twenterand
22 juni 2023